

Kúria
ítélete

Az ügy száma: Bt.II.854/2024/9.
A határozat szintje: törvényességi jogorvoslat
A tanács tagjai: Dr. Somogyi Gábor, a tanács elnöke
Dr. Demeter Zsuzsanna, előadó bíró
Dr. Harangozó Attila, bíró
Dr. Metzing Márton, bíró
Dr. Boros Tibor, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2024. október 17.
Az ügy tárgya: járművezetés ittas állapotban vétsége
Terhelt: ...
Első fok: Pápai Járásbíróság, 15.B.376/2023/5., ítélet, előkészítő ülés,
2023. november 28., jogerő napja: 2023. november 28.
Az indítvány előterjesztője: a legfőbb ügyész
Az indítvány iránya: a törvénysértés megállapítása és megváltoztatás

Rendelkező rész

A Kúria a járművezetés ittas állapotban vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a legfőbb ügyész által a törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslati indítványt elbírálva megállapítja, hogy a Pápai Járásbíróság 15.B.376/2023/5. számú ítéletének a járművezetéstől eltiltás büntetés tartamát megállapító rendelkezése törvénysértő.

Az ítéletet megváltoztatja és a terhelttel szemben kiszabott „B” járműkategóriára korlátozott járművezetéstől eltiltás tartamát 7 (hét) hónapra mérsékli.

A bűncselekmény megnevezése helyesen járművezetés ittas állapotban vétsége.

A törvényességi jogorvoslati eljárásban felmerült 26.670 (huszonhatezer-hatszázhetven) forint bünyügyi költség az állam terhén marad.

A Kúria ítélete ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

[1] **I.** A Pápai Járásbíróság a 2023. november 28-án előkészítő ülésen kihirdetett 15.B.376/2023/5. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki – saját megnevezése szerint – ittas állapotban elkövetett járművezetés vétségében [Btk. 236. § (1) bekezdés] és ezért őt 150 napi tétel, 2.500 forint egy napi tétel összegű, összesen 375.000 forint – 10 havi részletben megfizethető – pénzbüntetésre és 1 év „B” kategóriára korlátozott járművezetéstől eltiltásra ítélte.

[2] Az ítélet – fellebbezés hiányában – 2023. november 28-án jogerőre emelkedett.

[3] **II.** 1. A Pápai Járásbíróság 15.B.376/2023/5. számú ítélete ellen a legfőbb ügyész BF.265/2024/2. szám alatt terjesztett elő – a Be. 667. § (1) bekezdése szerint – jogorvoslati indítványt a törvényesség érdekében annak megállapítása végett, hogy a megtámadott ítélet törvénysértő, valamint az ítéletnek a terhelt javára való megváltoztatása érdekében.

[4] Indokolása szerint az ügyben a járásbíróság által meghozott büntetővégzéssel szemben az ügyészség tárgyalás tartása iránti indítványában, valamint a bíróság előkészítő ülésén a Be. 502. § (1) bekezdése alapján indítványt tett a büntetés nemére és tartamára arra az esetre, ha a terhelt az előkészítő ülésen a bűncselekmény elkövetését beismeri. Az ügyészi indítvány 150 napi tétel, 2.500 forint egy napi tétel összegű pénzbüntetés és 7 hónap járművezetéstől eltiltás kiszabására irányult.

[5] Utalt rá, hogy ha a bíróság a bűnösséget beismerő nyilatkozatot az előkészítő ülésen fogadta el, nem szabhat ki súlyosabb büntetést, illetve nem alkalmazhat súlyosabb intézkedést, mint amelyet a vádirat, illetve a Be. 502. § (1) bekezdése alapján előterjesztett indítvány tartalmaz. Ekként törvényt sértett a járásbíróság, amikor a bűnösség beismerése elfogadása után hozott ítéletében 1 évben, azaz az előkészítő ülésen tett ügyészi indítványban foglaltnál hosszabb tartamban állapította meg a járművezetéstől eltiltás tartamát.

[6] Miután a törvénysértő jogerős határozat más jogorvoslattal nem támadható, a legfőbb ügyész – a jogorvoslat a törvényesség érdekében eljárás keretében – indítványozta, hogy a Kúria a törvénysértést állapítsa meg és a Pápai Járásbíróság 15.B.376/2023/5. számú ítéletét változtassa meg oly módon, hogy a terhelttel szemben kiszabott járművezetéstől eltiltás tartamát 7 hónapra mérsékelje.

[7] 2. A terhelt védője a legfőbb ügyész indítványára tett észrevételében osztotta az indítványban foglaltakat és az ítélet indítvány szerinti megváltoztatásával is egyetértett.

[8] 3. A Kúria a 2024. július 11-én meghozott Bfv.II.854/2024/7. számú végzésével a terhelttel szemben kiszabott 1 évi „B” járműkategóriára korlátozott járművezetéstől eltiltás végrehajtását a Be. 666. §-ára figyelemmel a Be. 659. § (7) bekezdése alapján félbeszakította.

[9] **III.** A legfőbb ügyész törvényesség érdekében előterjesztett jogorvoslati indítványa alapos.

[10] 1. A Pápai Járásbíróság a 15.B.376/2023/5. számú ítéletét 2023. november 28-án előkészítő ülésen hozta meg. Az előkészítő ülés megkezdése után az ügyész indítványt tett a büntetés mértékére, illetve tartamára arra az esetre, ha a terhelt az előkészítő ülésen a bűncselekmény elkövetését beismeri. A terhelt a bűnösségét beismerte, a tárgyaláshoz való

jogáról lemondott és a bíróság a Be. 504. § (3) bekezdése szerint elfogadta a terhelt bűnösséget beismerő nyilatkozatát.

[11] Ha a bíróság az előkészítő ülésen a terhelt beismerését végzéssel elfogadja és nem látja akadályát az ügy előkészítő ülésen való elintézésének, a vádlottat a büntetéskiszabási körülményekre is kihallgatja, majd az ügyész és a védő felszólalását követően az ítéletét az előkészítő ülésen is meghozhatja [Be. 504. § (4)-(6) bekezdés].

[12] A Be. 565. § (2) bekezdése értelmében, ha a bíróság a bűnösséget beismerő nyilatkozatot az előkészítő ülésen fogadta el, nem szabhat ki súlyosabb büntetést, illetve nem alkalmazhat súlyosabb intézkedést, mint amelyet a vádirat, illetve a Be. 502. § (1) bekezdése alapján előterjesztett indítvány tartalmaz. E rendelkezés alapján a bíróság számára az alkalmazható szankció korlátja a vádirat, illetve az előterjesztett indítvány tartalma.

[13] Mindezek alapján a következőkre mutat rá a Kúria.

[14] Eljárási szabálysértés miatt a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye [Be. 648. § b) pont], a Be. 649. § (2) bekezdésében felsorolt esetekben. E törvényhelyben önállóan a Be. 565. § (2) bekezdésének megsértése felülvizsgálatot lehetővé tevő eljárási szabálysértésként nincs meghatározva.

[15] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pont második fordulata alapján a bíróság jogerős ügydöntő határozatával szemben felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a határozatát a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg.

[16] A Be. 608. § (1) bekezdése a feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértéseket tartalmazza, azonban ezek között nem szerepel az előkészítő ülésen elfogadott beismerő vallomás alapján meghozott ítéletben, a vádiratban, illetve a Be. 502. § (1) bekezdése alapján előterjesztett indítványban megjelölt szankciónál súlyosabb büntetés, illetve intézkedés alkalmazása.

[17] A Be. 649. § (2) bekezdés e) pontja a súlyosítási tilalom megsértése esetén biztosítja a felülvizsgálat lehetőségét. A súlyosabb büntetés, illetve intézkedés fogalma kétségtelenül a súlyosítási tilalom (Be. 595. §) rendelkezéseihez kapcsolódik. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a (2021. január 1-jével) hatályos szövegezés szerinti súlyosabb jogkövetkezmény Be. 565. § (2) bekezdése szerinti tilalma azonosítható lenne a súlyosítási tilalommal. Ugyanis a bűnösséget beismerő nyilatkozat előkészítő ülésen történő elfogadása esetén a Be. 565. § (2) bekezdése szerinti tilalom az irányadó, melynek lényege az, hogy ebben az esetben a terhelt terhére beterjesztett ügyészi fellebbezés által megnyílt súlyosítás korlátját kifejezetten a vonatkozó eljárási szabályok szerint előterjesztett konkrét ügyészi indítvány (vádirat) képezi. Ekként a súlyosítási tilalom nem azonosítható a súlyosabb jogkövetkezmény alkalmazásának tilalmával.

[18] A súlyosítási tilalom az eljárási törvény garanciális rendelkezése, és a jogorvoslat során kivételt határoz meg a felülbírálat terjedelmének általános szabályai alól. Alapvető tartalma, hogy a terhelt és a védő részére lehetővé teszi a fellebbezési jog kockázat nélküli gyakorlását és kizárja azt, hogy ha az elsőfokú bíróság ítéletét csak a terhelt javára szóló fellebbezés támadta, a fellebbezés folytán alapvető érdemi kérdésekben a terheltre hátrányosabb másodfokú bírósági határozat születhessen (Be. 595. §).

[19] A Be. a súlyosítási tilalom megsértésének esetére lehetővé teszi a jogerős ügydöntő határozat felülvizsgálati indítvánnyal történő támadását. A felülvizsgálat azonban a Be. 565. § (2) bekezdése szerinti súlyosabb jogkövetkezményt tartalmazó törvénysértő határozat orvoslására nem vehető igénybe.

[20] A fentiek tükrében a legfőbb ügyész által nevesített eljárási szabálysértés kiküszöbölésére kizárólag a törvényesség érdekében előterjesztett jogorvoslat alapján van törvényes lehetőség [Kúria Bt.II.218/2022/6., Kúria Bt.II.688/2019/5. (BH 2020.64.III.)].

[21] 2. A Kúria az iratok alapján megállapította, hogy a Pápai Járási Ügyészség a B.868/2023/1. számon nyújtott be vádiratot a Pápai Járásbíróságra a Btk. 236. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő ittas állapotban elkövetett járművezetés vétsége miatt és büntetővégzés meghozatalára tett indítványt, amely alapján a Pápai Járásbíróság a 2023. október 16-án meghozott 15.Bpk.320/2023/4. számú büntetővégzéssel a terhelttel szemben ittas állapotban elkövetett járművezetés vétsége miatt 150 napi tétel, napi tételenként 2.500 forint pénzbüntetést szabott ki. A büntetővégzéssel szemben a járási ügyészség tárgyalás tartását kérte a Btk. 55. § (2) bekezdése szerinti járművezetéstől eltiltás büntetés kiszabása végett.

[22] Az ügyészség tárgyalás tartására irányuló indítványában – a Be. 422. § (3) bekezdésére hivatkozva – arra az esetre, ha a terhelt a bűncselekmény elkövetését az előkészítő ülésen beismeri, 150 napi tétel, 2.500 forint napi tétel összegű pénzbüntetés, továbbá 7 hónap járművezetéstől eltiltás kiszabására tett indítványt.

[23] A Pápai Járásbíróság által az ügyben 2023. november 28-án megtartott előkészítő ülésen a vádat képviselő ügyész a Be. 502. § (1) bekezdése szerinti indítványát a tárgyalás tartására irányuló indítványban a beismerés esetére meghatározott indítvánnyal egyezően terjesztette elő.

[24] A járásbíróság a terhelt – mindezek ismeretében tett – bűnösséget beismerő nyilatkozatát elfogadta, majd a terheltet a Be. 504. § (4) bekezdése szerint a bűnösségi körülményekre kihallgatta.

[25] Ezt követően az ügyész a felszólalásában a terheltnek az előkészítő ülésen ismertté vált személyi körülményeire figyelemmel a járművezetéstől eltiltásnak – a büntetés tartamát nem érintve – „B” kategóriára történő korlátozását indítványozta.

[26] A járásbíróság a 15.B.376/2023/5. számú ítéletét az előkészítő ülésen meghozta; a terheltet bűnösnek mondta ki ittas állapotban elkövetett járművezetés vétségében [Btk. 236. § (1) bekezdés] és ezért öt 150 napi tétel, 2.500 forint egy napi tétel összegű, összesen 375.000 forint – 10 havi részletben megfizethető – pénzbüntetésre és 1 év „B” kategóriára korlátozott járművezetéstől eltiltásra ítélte.

[27] A járásbíróság ezzel azonban túllépte a joghátrány mértékére tett konkrét ügyészi indítványt és megsértette a súlyosabb büntetés kiszabásának tilalmát rögzítő, a Be. 565. § (2) bekezdésében írt azon szabályt, miszerint a terhelttel szemben az ügyészi indítványban megjelölt szankciónál súlyosabb jogkövetkezmény nem alkalmazható. Mindez pedig kizárólag a törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslat keretében orvosolható.

[28] Az ügyben hozott jogerős ítélet tehát az előkészítő ülésen a bűncselekményt beismerő terhelttel szemben az ügyészi indítványban foglalnál – hosszabb tartamára tekintettel – súlyosabb járművezetéstől eltiltást kiszabó részében törvénysértő.

[29] A kifejtettek alapján a Kúria – a Be. 668. § (1) bekezdés második mondata főszabálya alapján tanácsülésen eljárva, a Be. 668. § (1) bekezdés első mondata szerinti összetételben eljárva – a legfőbb ügyész törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslati indítványát alaposnak találta és a Be. 669. § (1) bekezdés első fordulatának megfelelően megállapította, hogy a megtámadott határozat a terhelttel szemben kiszabott járművezetéstől eltiltás tartama tekintetében törvénysértő.

[30] A törvénysértést a Kúria a Be. 669. § (2) bekezdése szerint akként orvosolta, hogy a jogerős ítélet megváltoztatásával enyhébb – az előkészítő ülésen tett beismerésére

figyelemmel előterjesztett konkrét ügyészi indítvány kereteit meg nem haladó – 7 hónap tartamra mérsékelte a „B” kategóriára korlátozott járművezetéstől eltiltás tartamát. Egyben a bűncselekmény megnevezését a 61/2008. BK vélemény 1. pontja szerint helyesbítette.

[31] 3. A Kúria a törvényességi jogorvoslati eljárásban a terhelt részére védőt rendelt ki, aki a törvényességi jogorvoslati indítványra írásbeli észrevételt tett.

[32] A Kúria más rendkívüli jogorvoslat, a felülvizsgálati eljárással összefüggésben korábbi határozatában már rámutatott arra, hogy a kirendelt védőt tevékenységéért a felülvizsgálati eljárásban díjazás illeti meg akkor is, ha a Kúria az ügyben nyilvános ülést nem tart [Kúria Bfv.I.1.323/2018/20. (BH 2019.217.III.)].

[33] A Kúria ezért a törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslati indítványra érdemi észrevételt előterjesztő kirendelt védő részére a pártfogó ügyvéd, az ügygondnok és a kirendelt védő részére megállapítható díjról szóló 32/2017. (XII. 27.) IM rendelet 1. § (2) és (3) bekezdésére figyelemmel, a 7. § (3) bekezdése szerint állapította meg a kirendelt védőnek járó díjat.

[34] Az ennek folytán felmerült bűnügyi költség viseléséről a Kúria a Be. 669. § (4) bekezdése alapján rendelkezett.

[35] **IV.** A törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslat elbírálása során meghozott ítélet ellen a Be. 6. § (4) bekezdése szerint nincs helye fellebbezésnek. Az ítélet felülvizsgálatát a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont harmadik fordulata zárja ki.

Budapest, 2024. október 17.

Dr. Somogyi Gábor s.k. a tanács elnöke, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Harangozó Attila s.k. bíró, Dr. Metzing Márton s.k. bíró, Dr. Boros Tibor s.k. bíró